

som her i Salen have udtalt, at Ministeren kun har henvendt sig til den ene Side; han brugte den huslige Fremgangsmaade, sagde han, men der var Tvist i Huset, i Familien; dog vendte han sig kun til den ene Side for at spørge: hvorledes hænger det Hele sammen. Det var umuligt paa den Maade at faae Svar af Arbejderne, og det forekommer mig, at selv om han brugte Skemaer, Papirveien, i Stedet for at udfende levende Mennesker, saa kunde han dog have givet de Arbejdere i Byerne og paa Landet, der havde ønsket det, Afgang til at afhente Skemaer hos By- og Sogneraadsbestyrelserne, og ladet dem udfylde disse til Vejledning. Dette er ikke sket. Jeg mener, at den Vel, paa hvilken man har søgt at skaffe Materiale tilveie, paa ingen Maade kan anses for paalidelig, og heller ikke har jeg den Tillid til det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds, som han vil give sig ud for, at man kan have til ham; thi jeg anerkjender ikke det ærede Medlem fremfor noget andet Medlem her i Thinget som Repræsentant for Arbejdernes Anskuelse eller som den, der i det Hele taget kunde give os tilkjende, hvad Arbejderne i det Hele maatte mene om disse Forhold. Jeg siger, at det ærede Medlem ikke kan fremsætte dette, nemlig med Hensyn til Fremgangsmaaden, som Noget, Arbejderne i Særdeleshed ogsaa ville føle sig glade ved. Den ærede Minister har nemlig sagt, at hans Ønske er foreløbig at behandle det indkomne Materiale, tildels ved Hjælp af det statistiske Bureau, og dernæst vil han nedlægge en Kommission, til hvilken han ogsaa vil tilkalde Arbejdere. Nu er der jo, som Enhver bekendt, en Del, der kalde sig Arbejdere, der have meget travlt med at være Løbere for Andre, baade i politisk og andre Retninger, og som overordentlig godt kunne blive tilkaldte, uden at Arbejderne overhovedet ville finde, at de i mindste Maade repræsenteres ved disse tilkaldte Arbejdere. Det er en stor Banskælighed, der her foreligger ved denne Tilkalde af Arbejdere, at der ikke er givet Arbejderne Anledning til selvstændig at komme frem med deres Oplysninger. Udvalgets Flertal er gaaet ud fra, at det statistiske Bureau ikke blot eier Kræfter, som kunne forrette en Takrevision, men at det er i Besiddelse af Kræfter, der have en saadan Indsigt i vor Statshusholdning, og da ogsaa i de Forhold, som her komme i Betragtning, at de kunne udføre mere end en Takrevision, og at man, naar man, som det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) nævnte, vil sætte det statistiske Bureau i Epiden for den fornødne Beskæftelse og Forhandling med tilkaldt Hjælp, da med 2,000 Rb. vil kunne udrette alt Fornødent. 2,000 Rb. ere ingenlunde noget ringe Beløb, naar Tælen er om Assistance. Jeg veed ikke, hvorledes den ærede Minister er kommen til den Opfattelse, at et Beløb af 5,000 Rb. er absolut nødvendigt, og jeg veed heller ikke, hvorledes det ærede Med-

lem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Anfjær) vil begrunde den Udtalelse, at det ikke gaar an at sige, at 2,000 Rb. er tilstrækkeligt, naar Ministeren ikke finder dette Beløb tilstrækkeligt. Vi vilde jo overhovedet ikke kunne modsætte os noget som helst Forlangende af Ministrene, naar den Argumentation skulde være tilstrækkelig, at naar en Minister ikke fandt en Sum tilstrækkelig, saa maatte vi høre os derfor. Vi kjende jo det Væsentlige af det Materiale, der er indkommet; vi vide jo, hvormange By- og Sogneraad der er, og vi kjende ogsaa Fabrikanternes Antal her i Landet. Der kan ikke være mange Tusinde Forskjel paa vor Beregning og det Tal, der virkelig er. Vi kjende ogsaa Skemaerne, Spørgsmaal paa Spørgsmaal, baade de mindre og de mere heldige. Jeg tror ikke, at det vil være umuligt for os at danne os en Mening om, hvad raske og dygtige Mænd ville kunne lade ud deraf; men at bygge videre paa Noget, der er bygget paa Sand, forekommer mig at være det Samme som at kaste Pengene i Høvedstenen. Lad os faae det fremskillede, lad os faae det hele upaalidelige Resultat frem, thi andet kan det ikke blive, om der ogsaa kommer nok saa mange Kommissioner. Det, de faae ud af disse Arbejderskemaer, kan kun blive et upaalideligt Matværk, men saa meget desto bedre. Jeg siger, lad os kun faae det frem igjennem denne Behandling, som Udvalgets Flertal søger, thi saa kunne vi ved Siden deraf søge dets Supplement ved Beretninger, hentede fra den anden Side af Verden. Det ærede Medlem fra Bornholm er altid saa overordentlig behagelig i sine Udtalelser; det er ham egent at finde Grunde, som ikke ere tilfede, der hviler et vist Mistænksomhedspræg over hans Udtalelser, og derfor tror jeg, at det er rigtigt engang at fremdrage dem. Det er foreløbig motiveret tydeligt og klart baade i Betænkningen og af mig paa Udvalgets Flertals Vegne, og desuagtet har det ærede Medlem gjennem sine Mistænksomhedsbriller fundet, at det egentlig ikke er Grunden, men Grunden er, behagde han at insinuere, at vi ikke for Arbejderne ville træffe de Foranstaltninger, der muligen kunde blive en Følge af, at det blev oplyst, hvad her omhandles; vi ville modsætte os det, der kunde komme bag efter, og derfor vare vi mod denne Bevilling. Hvor har nu det ærede Medlem faaet nogensomhelst Ret til at tiltale Udvalgets Flertal, og jeg haaber ogsaa Thingets Flertal, saaledes? Han har samme Ret dertil, som han har til at fremkomme med saadanne Udtalelser næsten hver Gang, han oplader sin Mund. Jeg er enig med det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkred (Winther) i, at dersom Indenrigsministeren ikke har Folk i sit Ministerium, som kunne høre paa de Mangler, han tror det statistiske Bureau er i Besiddelse af, ved en kritisk Behandling af det vistnok meget ukritiske Stof, der er indkommet